

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoE/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8414207825
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8414207825.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v stenáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatory Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Advocate s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: P. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XX, XXX XX Z., o vymozenie 1.284,45 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č. k. 7Er/743/2014-50 zo dňa 11.09.2019 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora L. C. O. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.
2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 44 ods. 3; 243h ods. 1 veta prvá Exekučného poriadku, §§ 52 ods. 1, 3, 4; 53 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.
3. Konštatoval, že oprávnený spísal dňa 26.10.2014 na Exekútorskom úrade L. E. M., P. návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému pre vymozenie pohľadávky vo výške 1.284,45 Eur s príslušenstvom priznanej právoplatným a vykonateľným exekučným titulom - rozhodcovským rozsudkom vydaným Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., sp. zn. SR 01755/13 zo dňa 16.01.2014. K návrhu oprávnený priložil rovnopis rozhodcovského rozsudku, fotokópiu zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 22.09.2011 medzi oprávneným a povinným, kópiu rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej dňa 22.09.2011 medzi oprávneným a povinným a Všeobecné podmienky poskytnutia úveru.
4. V podanom návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor L. E. M., P. oznámil skutočnosti, pre ktoré by mohol byť vylúčený z vykonávania exekúcie.
5. Okresný súd Kežmarok uznesením, č. k. 7Er/743/2014-41 zo dňa 05.10.2018 vylúčil L. E. M., P. z exekučného konania vedeného pod sp. zn. 7Er/743/2014 (EX 40083/14). Oprávnený podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 21.06.2019 požiadal exekučný súd, aby poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora L. C. O., so sídlom Exekútorského úradu B. XX/A, XXX XX V..
6. Súd prvej inštancie v napadnutom uznesení poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 13.10.2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, podľa ktorého sa exekučný súd už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre vydanie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t. j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch

ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosť, zrozumiteľnosť a presnosť označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať). Pokiaľ exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno viesť nútený výkon rozhodnutia. Právomoc rozhodcovského súdu vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky k zmluve. Exekučný súd musí posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzatvorená, ale aj to, či bola uzatvorená platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť. Absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 7 Cdo 139/2012 zo dňa 22.1.2013).

7. Zmluva o úvere, ako aj rozhodcovská zmluva, obe uzatvorené medzi oprávneným a povinným dňa 22.09.2011, predstavujú dve spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka účinného v čase ich uzatvorenia, pretože každá z nich bola uzatvorená medzi dodávateľom a spotrebiteľom a tieto zmluvy tiež spĺňajú druhý znak spotrebiteľských zmlúv spočívajúci v tom, že ich ustanovenia boli pre spotrebiteľa vopred pripravené.

8. Z ustanovení §§ 53 od. 1, 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pre naplnenie definície neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve musia byť súčasne splnené dve podmienky. Musí ísť o ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a súčasne musí ísť o ustanovenie, ktoré nebolo individuálne dojednané. Pre platné uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy sa vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Rozhodcovská zmluva uzatvorená medzi oprávneným a povinným dňa 22.09.2011 však nebola individuálne dojednaná, nakoľko sa jedná o vyplnené tlačivo vopred pripravené oprávneným bez možnosti jeho zmeny, či úprav. Rozhodcovskú zmluvu si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým jej ustanoveniam. Z obsahu spisu zároveň nevyplýva, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu zákona a že by príslušný zamestnanec oprávneného s odbornou starostlivosťou najprv poučil povinného a nechal mu priestor na rozhodnutie a voľbu. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovskej zmluve o dôsledkoch uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy nemožno považovať za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania. Oprávnený si tak v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Riešenie sporu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní dojednané v Rozhodcovskej zmluve uzatvorenej medzi oprávneným a povinným dňa 22.09.2011 spočíva na žalobcovi. Možnosť výberu je len zdanlivá. V prevažnej väčšine sporov zo spotrebiteľských úverov je na strane žalobcu oprávnený, pričom povinný ako spotrebiteľ v zásade žalobu nepodáva. Spotrebiteľ v takomto prípade nemá žiadnu možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu, v čom súd vzhliadol nekalú povahu dojednávania o možnosti riešenia sporov. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej zmluvy je potom potrebné túto považovať v celosti za neprijateľnú, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovskú zmluvu ako celok preto súd prvej inštancie vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom v rozhodnom období. Rozhodcovský súd teda odvodzoval svoju právomoc od neplatnej rozhodcovskej zmluvy. Dojednanie rozhodcovskej doložky v posudzovanom prípade je neprijateľnou podmienkou v zmysle ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka, nakoľko sa povinný ako spotrebiteľ v porovnaní s právnym predchodcom oprávneného ako dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti, a táto situácia vedie povinného k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené právnym predchodcom oprávneného (správne oprávneným) bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Rozhodcovský súd v danej veci odvodzoval svoju právomoc od neprijateľnej rozhodcovskej doložky, ktorá ako každá neprijateľná podmienka obsiahnutá v spotrebiteľskej zmluve je neplatná.

9. Vzhľadom na uvedené exekučný súd konštatoval nedostatok právomoci rozhodcovského súdu, ktorý má za následok nedostatok materiálnej vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, čím je exekučný titul v rozpore so zákonom, a preto exekučný súd bol povinný podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku účinného do 31.03.2017 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť.

10. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. V odvolaní uviedol, že rozhodcovská zmluva, dohodnutá medzi oprávneným a povinným je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Už len z tohto pohľadu rozhodcovská zmluva nevyžaduje od povinného, aby spory s oprávneným riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Nie je daná výlučnosť rozhodcovského súdu, a povinný sa má možnosť v prípade nespokojnosti obrátiť na všeobecný súd. Povinný má kedykoľvek právo sa slobodne rozhodnúť, na ktorom orgáne uplatní svoje právo. Každému účastníkovi rozhodcovského konania sa má poskytnúť rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ich ochranu. V prípade, že sa účastníci rozhodcovského konania dohodnú na predložení svojho sporu na prerokovanie stálemu rozhodcovskému súdu v zásade platí, že sa podrobujú predpisom tohto súdu. Rovnaké postavenie účastníkov konania sa musí prejavovať v procesnom postupe súdu od podania žaloby až po vydanie rozhodcovského rozsudku, ktorý obom stranám umožní predkladať návrhy na vykonanie dôkazov, podanie vzájomnej žaloby, návrhy na doplnenie žaloby a najmä právo vyjadriť sa k predloženým dôkazom druhej strany. Ak ide o rozhodovanie na Stálom rozhodcovskom súde pri ustanovení rozhodcov sa vychádza z rokovacieho poriadku súdu, pokiaľ sa strany nedohodli na osobe rozhodcu. Problémy pri ustanovení rozhodcov vznikajú, ak strany uzavreli len rozhodcovskú doložku, v ktorej riešili okruh majetkových sporov, ktoré sa budú podľa vzájomnej dohody rozhodovať v rozhodcovskom konaní a o otázke ustanovenia rozhodcov neuzavreli žiadnu dohodu. V rozhodcovskej zmluve by sa preto mali dohodnúť na spôsobe ustanovenia rozhodcov, za podmienky ak sa nevedia dohodnúť na konkrétnej osobe rozhodcu. Tomu chcel veriteľ predísť, a preto navrhol rozhodcu, s ktorým mohol a nemusel dlžník súhlasiť. V prípade, že obe strany rozhodcovskú doložku v znení o výbere rozhodcu podpísali, svojím podpisom vyslovili súhlas s prerokovaním sporu pred rozhodcom ustanoveným už v doložke/zmluve. Sporová strana mohla už pri podpise rozhodcovskej doložky alebo zmluvy vysloviť nesúhlas s osobou uvedeného rozhodcu a mala možnosť navrhnúť na rozhodovanie iného rozhodcu., resp. ak by mal predsa len žalovaný, v tomto konaní povinný pochybnosti o stanovenou rozhodcovi a domnieval sa, že ide o sudcu, ktorý rozhoduje zaujato a nespravodlivo, mohol podať námietku predpojatosti. Otázkou rozhodcovskej zmluvy bola aj dohoda o spôsobe rozhodcovského konania, či sa uskutoční formou ústneho pojednávania, alebo bude mať formu písomného konania. Zmluvné strany si síce dohodli písomné konanie, čo však nevyklúčovalo aby sa konanie uskutočnilo ústnou formou, ak o to jedna zo strán požiada. V tomto prípade takáto žiadosť, ani námietky voči forme konania podaná nebola. Napriek tomu, rozhodca je povinný vykonať navrhnuté dôkazy aj v prípade písomného konania a riadne odôvodniť, prečo niektorý z navrhnutých dôkazov nepovažuje za potrebné uskutočniť V prípade predmetnej zmluvy sa teda jedná o individuálne dojednanú podmienku, v prípade ktorej nemôže ísť o podmienku neprijateľnú v zmysle naznačovanom povinným. Navyše z dôvodu existencie samostatného dokumentu má dlžník/klient (v tomto prípade povinný) na výber, či sa rozhodcovského konania zúčastní, alebo nie. Je naviac logické, že pokiaľ by zo strany spotrebiteľa došlo po uzavretí zmluvy k jej porušeniu, t.j. k jeho protiprávnemu konaniu, bude to práve dodávateľ, ktorý bude nútený obrátiť sa so žiadosťou o právnu ochranu na príslušný orgán, a to buď na základe voľby medzi rozhodcovským a súdnym konaním, alebo priamo na súd (pretože vo vzťahu k nemu nebude uzavretá rozhodcovská doložka) alebo priamo na rozhodcovský orgán (pretože vo vzťahu k nemu bude rozhodcovská doložka výhradná). Následky tohto procesného kroku už upravuje príslušné procesné právo, a nie rozhodcovská zmluva. Podľa ustanovenia § 19 ZoRK podanie žaloby na rozhodcovský súd má rovnaké právne účinky, ako keby bola žaloba podaná na súd. Po začatí rozhodcovského konania nemožno v tej istej veci konať a rozhodovať na súde alebo pred iným rozhodcovským súdom. Znamená to teda prekážku litispendencie pre akékoľvek ďalšie žaloby v tej istej veci, a to aj v obrátenom procesnom postavení. Podľa § 106 ods. 3 OSP ak sa rozhodcovské konanie začalo skôr, než došlo k súdnemu konaniu, preruší súd konanie o neexistencii, neplatnosti alebo zániku zmluvy až do doby, než sa v rozhodcovskom konaní rozhodne o právomoci alebo vo veci samej. Takýmto záverom nie je naviac vôbec dotknuté právne postavenie spotrebiteľa. Ten má predsa možnosť obrátiť sa skôr ako dodávateľ na všeobecný súd s nárokom z titulu porušenia jeho (napr. spotrebiteľských) práv alebo má možnosť sa brániť v rozhodcovskom konaní. Platnosť právneho úkonu naviac treba hodnotiť v čase jeho uzavretia a bez hypotetického zvažovania okolností, ktoré môžu, ale nemusia, nastať po jeho uzavretí. Dôležité teda je to, či zmluva v čase jej uzavretia sama

osebe umožňuje alebo neumožňuje spotrebiteľovi uskutočniť voľbu medzi súdom alebo alternatívnym riešením sporu. Nie je vôbec dôležité, čo sa môže stať v budúcnosti. Rozhodcovská zmluva bola uzavretá platne, v zmysle platných právnych predpisov (v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy) a nemožno mať žiadne pochybnosti o jej legitímnosti. Prípustnosť rozhodcovského konania vyplýva aj z právnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských úverov. Možnosť mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru (avšak oprávnený popiera, že by sa v danom prípade jednalo o spotrebiteľa a o spotrebiteľský úver v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch) vyplýva jednoznačne z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. r) pôvodného Zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 258/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov), ako aj aktuálne účinného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. v) Zákona o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (zákon č. 129/2010 Z.z. v znení zákona č. 394/2011 Z.z.), ktoré jednoznačne umožňujú mimosúdne riešenie sporov zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Rovnaký záver vyplýva aj zo znenia aktuálne účinnej smernice č. 2005/48/ES o spotrebiteľskom úvere (čl. 24 ods. 1), ktorá zaväzuje členské štáty zabezpečiť primeraný a účinný postup na urovanie spotrebiteľských sporov, ktoré sa dotýkajú zmluvy o úvere. V prípade rozhodcovskej zmluvy sa teda jedná o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Medzi oprávneným a povinným bola v predmetnom prípade uzatvorená rozhodcovská zmluva, a to na samostatnom liste papiera, oddelene od samotnej Zmluvy o úvere. Povinný svojím podpisom zo dňa 23.11.2011 (správne 22.09.2011) vyhlásil, že s uzatvorením Rozhodcovskej zmluvy súhlasí, zároveň vyhlasuje, že bol pred uzatvorením zmluvy osobitne poučený o dôsledkoch uzatvorenia tejto rozhodcovskej zmluvy. Povinný svojím podpisom ako vážnym, zrozumiteľným a určitým prejavom vôle súhlasil s uzavretím.

11. Na základe uvedeného oprávnený žiadal, aby súd udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie.

12. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 31.03.2017), preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

13. Súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne (§ 44 ods. 3 Exekučného poriadku účinného do 31.03.2017).

14. Ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017 (§ 243h ods. 1 veta prvá Exekučného poriadku účinného do 31.03.2017).

15. Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 01.07.2011 do 29.02.2012, t. j. v čase uzavretia zmluvy o úvere a rozhodcovskej zmluvy).

16. Dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka).

17. Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a

primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

18. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemal možnosť ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

19. K odvolacej námietke oprávneného, že v danom prípade povinný nie je spotrebiteľom a nejde o spotrebiteľský úver, odvolací súd konštatuje, že z predmetnej zmluvy o úvere nepochybne vyplýva, že povinný si od oprávneného nepožičal finančné prostriedky na podnikateľské účely, pretože úverová zmluva neobsahuje takéto údaje. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Odvolací súd teda nemal pochybnosť o tom, že právny vzťah medzi oprávneným a povinným je spotrebiteľský v zmysle § 52 a nasl. OZ aj s ohľadom na predmet činnosti oprávneného a postavenie povinného. Na spotrebiteľské právne vzťahy sa vždy aplikujú spotrebiteľské právne normy, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie a v jeho prospech, bez ohľadu na to, podľa akých zákonov bola spotrebiteľská zmluva uzavretá. V zmysle aplikovaných ustanovení OZ právne nemá význam skutočnosť, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod podľa Obchodného zákonníka, alebo či došlo k tzv. voľbe práva medzi účastníkmi. V takomto prípade ide o rozpor so zákonom, respektíve minimálne o snahu obísť právne normy o spotrebiteľských právnych vzťahoch. Označenie zmluvy o úvere ako absolútneho obchodu podľa Obchodného zákonníka nie je žiadnou prekážkou na aplikáciu všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, medzi ktoré patria aj ustanovenia § 52 a nasl., týkajúce sa ochrany spotrebiteľa a zároveň zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktoré právne normy súd prvej inštancie správne aplikoval.

20. K ďalšej odvolacej námietke oprávneného, že rozhodcovská zmluva bola v danom prípade dojednaná alternatívne a ide o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú doložku, odvolací súd konštatuje, že vychádzajúc zo zákonnej úpravy spotrebiteľských zmlúv, za neprijateľnú podmienku sa považuje taká, ktorá je obsiahnutá v štandardnej formulárovej zmluve, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán a je (musí byť) v neprospech spotrebiteľa.

21. Takéto podmienky skúmal súd prvej inštancie, ktorý v súlade so zákonom posúdil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku z dôvodu, že vyžaduje od spotrebiteľa, aby sa podrobil rozhodcovskému konaniu, a to aj napriek možnosti voľby medzi všeobecným súdom a rozhodcovským súdom. Inak povedané, o rozhodcovskú doložku, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má právo vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu.

22. Povinný ako spotrebiteľ pri predmetnej doložke nemá na výber, ak bude žalovaný na rozhodcovskom súde. Odvolací súd zastáva názor, že možnosť voľby pre spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou podávajú rozhodcovské žaloby veritelia. V prípade, že výnimočne uplatňuje svoje právo spotrebiteľ, využíva štátny súd.

23. Osobitné vyjednanie sa má sledovať z pohľadu ochrany spotrebiteľa, to znamená, že spotrebiteľ si z určitých dôvodov osobitne vymieňuje nejakú klauzulu, lebo má preňho nejaký osobitný význam.

24. Spôsob, akým bola zmluva spotrebiteľovi - povinnému predložená, je skôr o nevhodnom predložení zmluvných podmienok, vo vzťahu ku ktorým oprávnený sledoval ich vylúčenie spod režimu súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok, čo predstavuje nekaloobchodnú prax v zmysle § 8 ods. 4 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

25. V čase rozhodovania odvolacieho súdu oprávnený nepreukázal osobitné vyjednanie, resp. že by si povinný vymieňoval rozhodcovské konanie (§ 53 ods. 3 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka).

26. Odvolací súd preto nemal najmenší dôvod na to, aby vylúčil režim súdnej kontroly neprijateľných podmienok len kvôli zdánlivej možnosti voľby, pred ktorým orgánom bude strana uplatňovať svoje právo.

27. Pre porovnanie dáva odvolací súd do pozornosti § 90 ods. 3 zák. č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kde oprávnený má možnosť nájsť modus vivendi, ak tak vehementne chce docieľiť arbitrážny proces pre spotrebiteľa.

28. Odvolací súd poznamenáva, že inštitút individuálne dohodnutej podmienky je treba vykladať v súlade s cieľom Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorej sa podmienka nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou (čl. 3 ods. 2).

29. Spotrebiteľ, ak si želá niečo z určitých dôvodov, minimálne sa predpokladá, že vie, prečo chce niečo individuálne vyjednať. Skutočnosť, že doložka je formulovaná v rámci štandardnej formulárovej zmluvy, neodôvodňuje záver, že oprávnený preukázal osobitné vyjednanie. Naopak, ide o sofistikované docielenie stavu, ktorý má formálne indikovať vyňatie rozhodcovskej doložky z režimu súdnej kontroly, čo odvolací súd hodnotí ako nekalú obchodnú praktiku v zmysle cieľov Smernice 2005/29 „O nekalých obchodných praktikách“, články 5 a nasl.

30. Javí sa nanajvýš nevierohodné, že zrazu by si spotrebiteľ - povinný v tomto exekučnom konaní, osobitne vyjednával rozhodcu, o pravidlách postupu ktorého, zdá sa, nemá vedomosti a oprávnený nemôže očakávať od súdu len akési „formálne“ odklepnutie exekúcie. Aj exekučné konanie je konanie, v ktorom sa má poskytnúť spravodlivá ochrana práv, a to aj práv povinného v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (Oceano Grupo Editorial, Asturcom, Mostaza Claro, Pannom), ako aj v zmysle Charty základných práv Európskej únie, ktorá predpokladá vysoký stupeň politiky ochrany spotrebiteľa (čl. 38), a to všetko v záujme vyššej kvality života a ochrany hospodárskych záujmov spotrebiteľa (čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

31. Nie je treba preto aplikovať ani nepriamy účinok Smernice na to, aby bolo možné skonštatovať, že oprávnený ako dodávateľ mal v čase uzatvárania zmluvy explicitne zakázané dojednávať v typových zmluvách podmienky, ktoré spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. O tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu informovanosti alebo slabšej vyjednávacej pozície (porov. rozsudok súdneho dvora MOSTAZA CLARO, bod. 25), by rovnako nemali byť žiadne pochybnosti. Z uvedeného (aj zo Smernice) teda vyplýva, že na spotrebiteľa pri typových zmluvách dopadá ochranný režim zákazu neprijateľných zmluvných podmienok. O takýto prípad ide aj v predmetnej právnej veci.

32. Ako už odvolací súd uviedol, stotožňuje sa s odôvodnením zo strany súdu prvej inštancie a platí to aj pokiaľ ide o zdôvodnenie neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy, podľa ktorej spotrebiteľ nemá na výber a je nútený podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu. O takýto prípad ide aj v predmetnej veci. Rozhodcovskú zmluvu dohodnutú za daných okolností považuje za neprimeranú zmluvnú podmienku, ktorá je v rozpore s platným právom. Exekučný súd sa totiž s istotou a najmä presvedčivým spôsobom vysporiadal s otázkou rozhodcovskej zmluvy ako neprijateľnej podmienky a svoje rozhodnutie v tomto smere aj náležite zdôvodnil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia žiadna pochybnosť, ktorú by bolo potrebné odstraňovať akýmkoľvek spôsobom, nevyplýva.

33. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne postupoval, pokiaľ zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

34. Oprávnený neuviedol vo svojom odvolaní žiadnu takú relevantnú okolnosť, ktorá by bola spôsobilá privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia.

35. Preto odvolací súd napadnuté uznesenie podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

36. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou

a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).